



PRŮMYSL NENÍ JEN TRADICE

PRŮMYSL JE BUDOUCNOST

DOPADY CEN ENERGIE A OPATŘENÍ PRO JEJICH SNÍŽENÍ

Jan Harnych, 23.2.2023

Nárůst ceny plynu



- Aktuální cena (k 21.2.2023):
 - **49 EUR/MWh**
 - Obdobná cena jako na začátku listopadu 2021

- Cena před rokem:
 - 75 EUR/MWh

- CAL 24 55 EUR/MWh
- CAL 25 46 EUR/MWh

Nárůst ceny elektřiny



- Aktuální cena (k 1. 2. 2023):
 - **160 EUR/MWh**
- K 21.2.2023
 - CAL 24 159 EUR/MWh
 - CAL 25 130 EUR/MWh
- Před Vánoci
 - CAL 23 371 EUR/MWh
 - CAL 24 258 EUR/MWh
 - CAL 25 181 EUR/MWh

Zdroj: PXE Czech Power Futures <https://pxe.cz/en/derivatives-market/electricity>

Vývoj ceny emisních povolenek za 2 roky

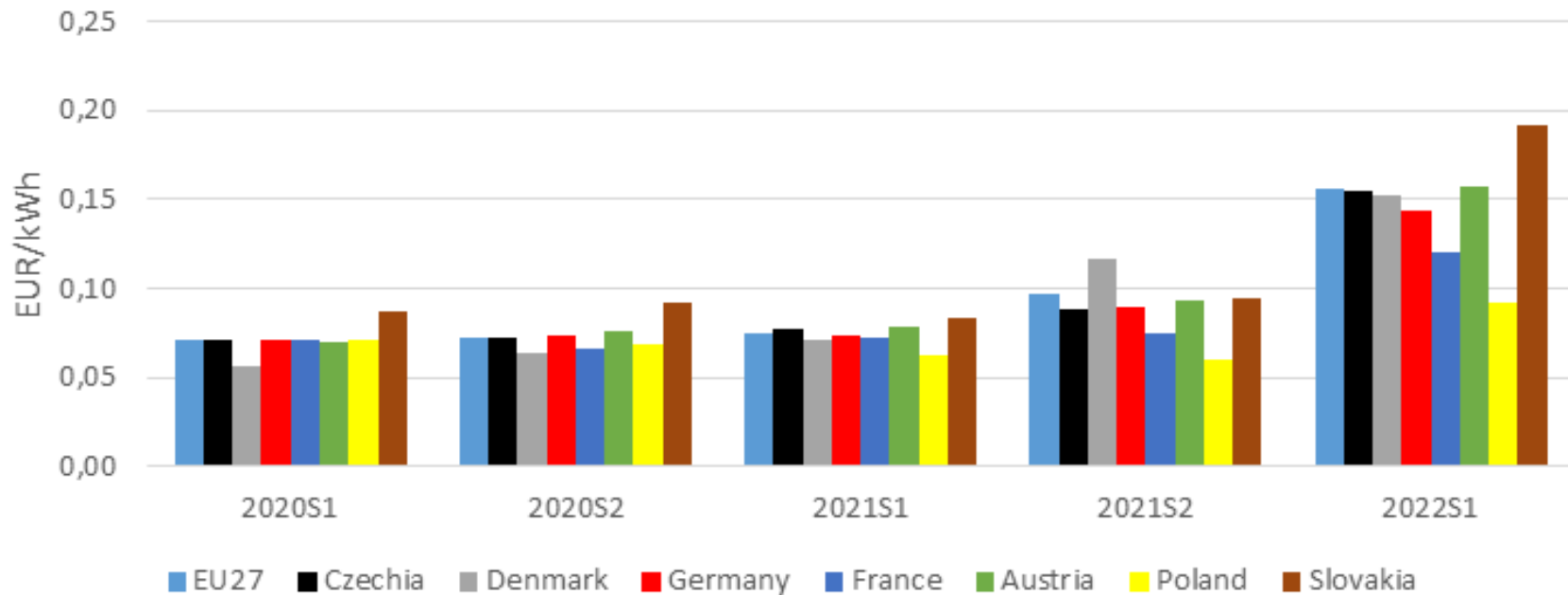


- Cena v prosinci 2021: 85 EUR/t
- Cena v prosinci 2020: 30 EUR/t
- Emisní povolenka se promítá do ceny elektřiny i ceny tepla

Zdroj: <https://www.theice.com/products/197/EUA-Futures>

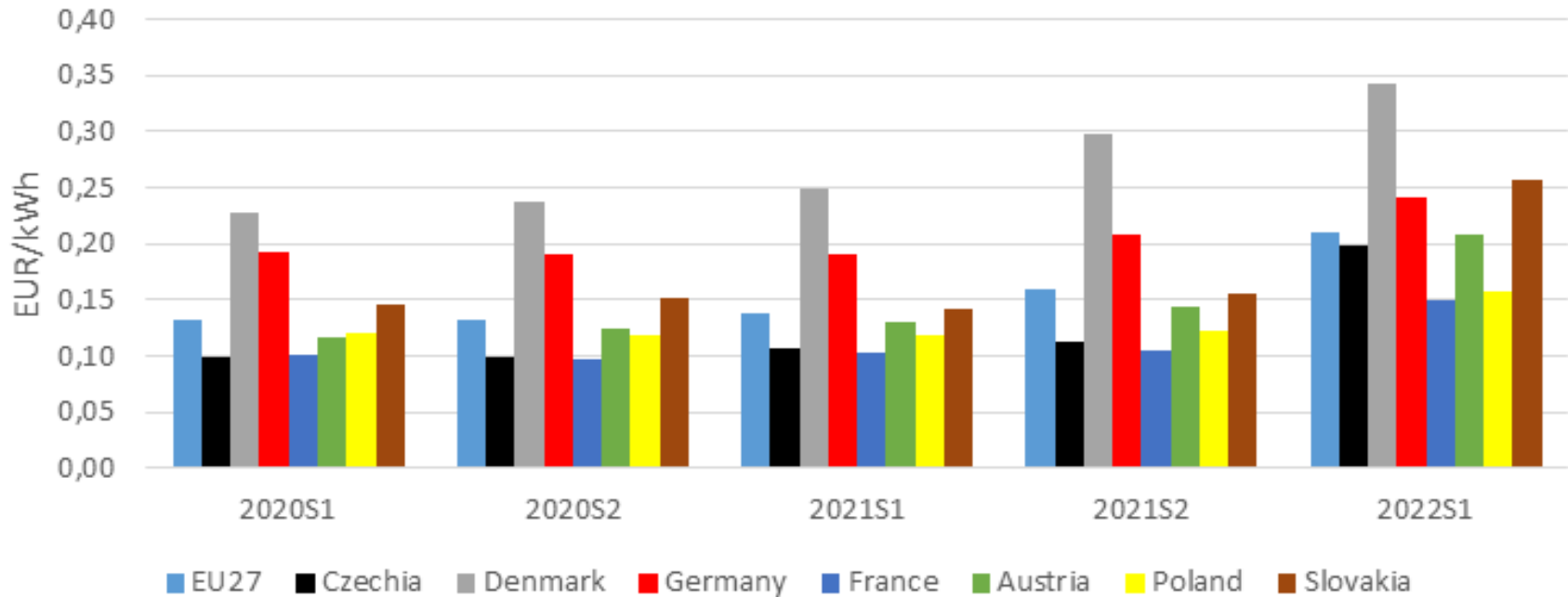
Mezinárodní srovnání ceny elektřiny

Cena elektřiny bez daní a poplatků [pro roční spotřebu 2-20 GWh]



Mezinárodní srovnání ceny elektřiny

Cena elektřiny včetně všech daní a poplatků [pro roční spotřebu 2-20 GWh]



Vládou provedená opatření

- **Kompenzace nepřímých nákladů**
 - pouze pro firmy z odvětví ohrožených únikem uhlíku.
 - Opatření přímo nesouvisí s energetickou krizí.
 - Bylo zavedeno v řadě zemí EU už v roce 2014. V ČR od roku 2020.
- **Snížení poplatku na podporované zdroje energie v ceně elektřiny**
 - (495 Kč/MWh) od října 2022 do konce roku 2023.
- **Úsporný tarif pro domácnosti**
 - fixní příspěvek za rok 2022 v rozmezí 2000-3500 Kč podle distribuční sazby.
 - Původně plánováno také na rok 2023, ale bylo zrušeno po schválení nařízení vlády o stanovení cen elektřiny a plynu v mimořádné tržní situaci, kterým určila pro rok 2023 maximální cenu silové elektřiny a plynu.
- **Krytí vyšších nákladů na regulované složky ceny konečným zákazníkům**
 - ze státního rozpočtu celkem 38 mld. Kč, z toho:
 - elektřina 36 mld. Kč (ztráty 20,5 mld. Kč, služby výkonové rovnováhy 15,5 mld. Kč)
 - plyn 2 mld. Kč.

Vládou provedená opatření

- **Zastropování cen elektřiny a plynu na rok 2023**
 - nařízení vlády schváleno 5.10., novela 2.11., 14.12. a poslední novela 27.1.
 - 5000 Kč/MWh bez DPH na elektřinu, 2500 Kč/MWh bez DPH u plynu (odráží strop 200 €/MWh u elektřiny a 100 €/MWh u plynu).
 - Nařízení nejprve stropovalo cenu pro domácnosti, veřejný sektor a malé a střední podniky, jejichž definice vychází z aktuálně platných pravidel veřejné podpory.
 - Velcí podnikatelé zahrnuti prosincovou novelou
 - Některé podniky (např. pronájemci nebo obchodníci, kteří zároveň spotřebovávají) nejsou pod cenovým stropem.
 - detaily přehledně zpracovány na [webu SP ČR](#);
 - článek s přehledem hlavních změn v poslední (lednové) novele [zde](#).

Vládou provedená opatření

- **1. výzva programu podpory podle Dočasného krizového rámce (DKR)**
 - pouze pro „velké podnikatele“
 - způsobilé období od 1. února 2022 do 31. října 2022;
 - dle evropských pravidel, proto řada limitací (např. podmínka provozní ztráty);
 - způsobilé náklady = cena energie vzrostla o více než dvojnásobek ve srovnání s referenčním obdobím (2021);
 - 30 % způsobilých nákladů s limitem 45 mil. Kč;
 - 50 % způsobilých nákladů s limitem 200 mil. Kč pro energeticky náročné firmy (nákupy energetických produktů a elektřiny činí alespoň 3,0 % obrátu);
 - 70 % způsobilých nákladů s limitem až 200 mil. Kč pro vybraná odvětví;
 - některá omezení byla zmírněna a zjednodušena revizí DKR na evropské úrovni 28. října
 - Výzva skončila 8.2.

Vládou provedená opatření

- **Windfall tax**
- **Energetický zákon - novelty**
 - Novela týkající se úpravy DPI, skladovací kapacity plynových zásobníků
 - Novela zavádějící úsporný tarif pro domácnosti
 - Novela umožňuje prostřednictvím nařízení vlády stanovit stropy cen elektřiny nebo plynu
 - Novela energetického a stavebního zákona (LEX OZE I) - zařazení výroben z OZE do 50 kW mezi stavby ve volném režimu
 - Novela zavádějící odvod z nadměrných příjmů
- **Aktivity v zajištění dodávek plynu, ropy**

Z průzkumu mezi členy SP ČR



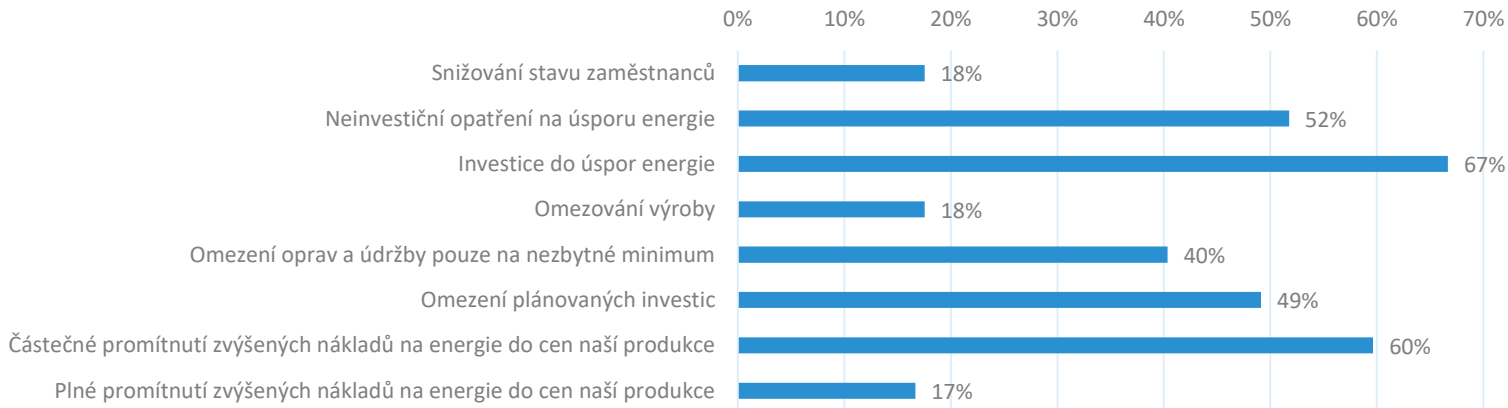
- Vládní opatření ke snížení cen energie pro firmy vítá 88 % podniků. Některé ovšem s výhradami, jako například, že cenový strop je nastavený příliš vysoko.
- Řada firem spíše než další krátkodobá opatření státní pomoci preferuje dlouhodobá prorůstová opatření.

Dopad vysokých cen energie na firmy (září 2022, členové SP ČR)

- Nejčastější reakcí firem na vysoké ceny energie je **snaha energii uspořit**
- Řada firem byla nucena **promítnout cenu energie do cen produkce**, pouze malé části firem se to podařilo v plné výši
- **Takřka polovina firem díky vysokým cenám energie uvedla, že omezuje plánované investice**

K čemu u vás ve firmě vedly zvýšené náklady na energie?

n=114



Další potřebné kroky z pohledu Svazu průmyslu

- Rychlé kroky na evropské i národní úrovni
 - EU: decoupling ceny elektřiny od ceny plynu, uvolnění emisních povolenek z rezervy tržní stability, společné nákupy plynu; zastropování cen TTF spotu pomocí mechanismu dynamické tržní korekce.
- Dočasný krizový rámec – využít naplno nová pravidla
 - Využít naplno nová evropská pravidla DKR a připravit výzvu pro období listopad 2022 - prosinec 2023
 - Podpora pro teplo
- Ostatní:
 - Dokončit nařízení ke kurzarbeitu;
 - jasný scénář a postupy v případě krizového vývoje dodávek plynu;
 - Státní energetická koncepce – zajistit aktualizaci a provázání koncepčních materiálů s připravovanými zákony a záměry, provázat s Politikou ochrany klimatu
 - Novela (LEX OZE II) zavádějící energetická společenství, společenství pro OZE, sdílení energie, zranitelného zákazníka, elektroenergetické datové centrum
 - Tranzpoziční novela
 - Nový energetický zákon
- Výhled:
 - Nejistota cen energie
 - Investice a opatření firem?